

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.

Felolós szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.

Felhívás Makó Város Polgáraihoz.

Polgártársak!

Az országos függetlenségi és 48-as párt nagyevü vezére, városunk szeretett képviselője

JUSTH GYULA

október 5-én (vasárnap) a délelőtt 10 óra 3 perckor Arad-felől érkező motorossal Makóra érkezik s a város főterén

beszámoló beszédet tart.

Képviselőnkkel együtt városunkba érkeznek ugyanakkor s szintén beszédet tartanak:

Károlyi Mihály gróf **Apponyi Albert gróf**

az orsz. függetlenségi párt elnöke, a függetlenségi párt egyik nagyhirü vezére,

Andrássy Gyula gróf

a most megalakult országos alkotmánypárt vezére.

Velük jön sok országos hirü képviselő többek, között **Baththyáni Tivadar gróf, Bakonyi Samu, Barabás Béla, Lovászy Márton, Fernbach Károly, Benedek János, Platthy György, Sümegi Vilmos, Kun Béla, dr. Bikády Antal, Beck Lajos, Faragó Antal,** valamint **Buza Barna dr. és Nagy Sándor dr.** volt képviselők. Eljönnek ez ünnepélyünkre az országos Szociáldemokrata-párt, az Andrássy-párt, néppárt és az országos választójogi liga központi kiküldöttjei, a megyebeli és közeli vidéki függetlenségi körök küldöttjei és vezérférfiai.

Polgártársak! Halhatatlan érdemek azok, miket képviselőnk, **Justh Gyula**, a magyar nép igazságos jogai kivívása érdekében folyó nemzeti nagy harcainkban — mint e nagy harcok lángjelkü vezére — szakadatlan és fáradhatatlan erélyü munkájával szerzett. A magyar nép köszönetére és hálájára méltán rászolgált a mi képviselőnk e nagy és nehéz munkájával. Illó tehát, hogy midőn Makó város főszgyökere s tántoríthatatlan függetlenségi érzelmü népe között a magyar nép igaz vezére, **Justh Gyula** megjelenik, a szeretet és hála külső jeleivel — ő hozzá és e néphez méltó módon — fogadjuk őt és harcos társait. Felhívjuk ezért Makó város népét s egész közönségét, aki csak a nép fiának, a nép igaz barátjának s a függetlenségi és demokratikus eszmék őszinte hívének érzi és vallja magát, legyen ott mindenki **október 5-én (vasárnap) délelőtt 10 órakor az Arad-Csanádi vasutak állomásánál Justh Gyula** fogadtatásánál s az ezt követőleg tartandó beszámoló beszéd tartásánál. Bár e nagy munkaidőben, mégis vasárnapi napon egy délelőtti szüntessük meg napi munkánkat s fogadjuk és ünnepeljük azt, aki igazán méltó az ünnepelésünkre.

Azt is kérjük, hogy aki csak teheti, kocsival jöjjön a fogadtatásra, hogy a vasutól való bevonulásunk annál impozánsabb, nagyszerűbb legyen.

Justh Gyula minden munkája a nép javáért van, mutassuk meg, hogy e munkájában szívvel, lélekkel véle van e nép! Mutassuk meg, hogy van még a magyar népben lelkesedés s erő. Az az erő, mely a mi lelkesedésünkből **Justh** felé viharzik, az ő ereje lesz a magyar népert tovább folyó harcban!

Legyünk ott mindannyian!

Hazafias üdvözléssel:

a makói függetlenségi és 48-as párt.

A magyar városok kongresszusa.

Makó, szeptember 30.

A terhek alatt roskadozó Makó fásult közömbösséggel tekint Nagyváros felé, ahol most a polgármesterek tanácskoznak arról, hogy és miként lehetne a magyar városok siralmas helyzetén s vigasztalan állapotán segíteni.

Makó városa, mint az a legutóbbi betérjesztett költségvetési előirányzatból kitetszik, siralmas anyagi viszonyok között leledzik. Nemcsak a jelene siralmas, hanem a jövője is. Nem látunk mást ki a jövőből, hogy Makó városára még nagyobb terhek szakadnak, pedig az eddigieket sem igen bírja már.

A magyar városok nagyváradi tanácskozási, mely e hónap 29-én kezdődött, a fontiek szerint valószínűleg a magyarság érdekeinek szeretetével és féltésével kell mindenkinek figyelemmel kísérni, a városi polgármestergyűlést, melyre 78 város, közte 18 törvényhatósági város küldi el 116 főből álló képviselőt.

A városok nyomasztó helyzetéből akar kivezető utat ez a gyűlések, mely iránt illik érdeklődni nekünk makóiaknak is.

Most, amidőn a nehéz pénzügyi helyzet megbeszélésére újból összejönnek a városok vezetői, nagyon kívánatos volna, hogy ha arra hívnák föl egymás figyelmét, hogy miképpen lehet szánálni a meglévő bajokat helyes háztartási politikával. A gondok között talán ez a legeslegnagyobb és a legsürgősebb.

Hozzávetőleges számítás szerint minden város, amely még nem vezette be azokat a jövedelmeket, amelyeket bevezetnie joga van, a többi városok példája szerint megduplázhajja bevételeit. Ilyenek ingatlanok forgalma után például a városi illeték, ott van a mulatságok megadóztatása, a bor, hús és szeszfogyasztási adópótlék, az ásványvíz és szikvíz adó, egy pár helyen most kísérleteznek a sörfogyasztási pótdadóval is.

Ha a kérdés mélyére kívánunk nézni a legtöbb rendezett tanácsu városnál, különösen az alföldön azt tapasztaljuk, hogy a tulnyomó részben földműveléssel foglalkozó városi képviselők a város rendezést és építési kiadások alulmentesít ki a földadót.

Amint szerintünk például a csatornázás, járdák, vízvezeték költségei a beltelek terhe, közvetlenül a házbirtok után, úgy a mezőgazdaságra fordítandó költségeket csakis az érdekeltek kell, hogy megfizessék.

Köteteket lehetne erről a kérdésről összeírni, de nem lehet cé-

lünk részletes programot kidolgozni, hiszen ahány város annyi különböző viszonyt kell figyelembe venni. A kérdés azonban aktuális és lehetetlennek tartjuk, hogy a nehéz gondokkal küzdő magyar városok nem veszik észre, hogy hiába számítanak a magasságból jövő segítségre, maguknak kell magukon segíteni és ennek legelső feltétele az, hogy tegyék félre az ócska előítéleteket, rendezzék háztartásaikat a rendelkezésükre álló módon: nem terhelik meg magukat az állal, hanem biztosítják maguknak a fejlődést és az előrehaladást igazságosabb alapokon, mert a pótdadó rendszer csunya is, sok esetben pedig viszonylagosan épen azokat terhel, akiknek bizonyos kiadásokhoz épen semmi közük sincsen.

A politika hirei.

A kormány békülne, de nincs kivel. Nagy politikusok Tornyan. — Justh és Apponyi a kompromisszumról.

A hét már az aktív politika jegyében született meg. Most már nemcsak a nyilatkozatok harcolnak egymással, hanem komoly tények állanak egymással szemben, amelyeknek egymásra való hatása elvitázhatalan. A király a szombati audencia alkalmával energikusan felszólította a miniszterelnököt, hogy az az ellenzéki pártokkal lehetőleg még a parlament összehívása előtt kösse meg a békét.

Ekkor jelent meg Tiszának az a nyilatkozata, hogy a kormány kész engedményeket tenni a június 4-iki eseményekre és a parlamenti őrségre vonatkozólag, sőt bejelentette azt is Beöthy képviselőházi elnök, hogy a legközelebbi jövőben akciói is kezd a béke megteremtése érdekében.

Mint jó forrásból értesülünk, a munkapárti körben az illetékes faktorok már tegnap beható tanácskozásokat folytattak arra nézve, hogy milyen formában kezdjék meg az ellenzékhez való közeledést, hogy az esetleges visszautasítás kellemetlenségét kikerüljék. Másrészt nincs is kivel a békéről tárgyalni. **Justh Gyula** Tornyan, **Kossuth Ferenc** Solton, **Károlyi** külföldön, **Andrássy Sáravizén**, **Zichy Aladár** pedig birtokán tartózkodik. Az ellenzéki vezérek szombaton tornyára utaznak **Justh Gyulához** s együttes elhatározással döntenek az ellenzék további taktikájára nézve. A vezére csak a makói beszámoló után, október 6-án, érkeznek vissza a fővárosba. A kormány tehát, ha akarna is, nincs kivel béküljön.

Pedig a kérdés már nagyon sürgető, mert a parlament összehívásától csak tíz nap választ el, a király pedig — mint már tegnap is jó forrásból eredő értesülésünk alapján jelentettük — nyomatékosan követelte a békét, és úgy látszik, hogy a király megelégedte lakáj bandának hazudásait és látja, hogy az ellenzéknek igaz van, azért sürgeti a békét.

Nagy politikusok Tornyan.

Tegnap este jelentette a „Makói Független Ujság”, hogy Andrassy Gyula gróf, Apponyi Albert gróf és gróf Károlyi Mihály szombaton Justh Gyulához Tornyára utaznak, hogy az őszi politikai kampány dolgában tanácskozzanak. Lapunk munkatársa ma délelőtt beszélt a Tornyan tartózkodó Justh Gyulával, aki ezt a hírünket megerősítette.

Gróf Andrassy Gyulától már régebben értesítést kaptam, — mondotta Justh Gyula — hogy október 4-én meglátogat és minap üzent Apponyi is, hogy ugyanazon a napon hozzám érkezik. Szombaton délután érkeznek Arad felől, meghálnak nálam és vasárnap reggel együtt megyünk Makóra, ahol jelen lesznek a beszámoló beszédemen.

— Mit fog mondani méltóságod a beszámoló beszédében kérdezték munkatársunk?

— A helyzetről fogok nyilatkozni, de csak egész röviden.

Elmondotta még Justh Gyula, hogy hétfőn Budapestre utazik néhány napra s állandó tartózkodásra csak később fog visszaérkezni.

Justh és Apponyi a kompromisszumról.

A kormány úgy látszik érzi a megújult ellenzéki harc erejét és egy kompromisszum tervét lanszizsirozza. Munkapárti körökből vasárnapra azt hírt bocsátották világgá, hogy a kormány hajlandó elejteni a parlamenti őrséget, ha az ellenzék békés kompromisszumot köt. Ennyit hajlandó volna kegyesen engedni a kormány, melynek ajánkozását azonban kezen visszautasítják az ellenzék vezérei, Justh Gyula és Apponyi Albert gróf. A kompromisszumról Justh Gyula így nyilatkozott.

— A parlamenti őrség csak kis része a sérelmeknek és annak elejtésével még szó sem lehet békéről. Kompromisszumról lehet beszélni de annak feltételei vannak: Tisza távozzék, reparálják az összes alkotmány sérelmeket és csinálják meg a demokratikus választógot. Ilyen alapon lehet kompromisszumról szó másképpen békéről tárgyalni nem lehet.

— Ezzel a rendszerrel semmiféle kompromisszum és hibékülés nem lehetséges.

Tehát nincs megalkuvás és nincs kibékülés ezzel a rendszerrel, melynek meg kell buknia. Sirját már ássa a nemzet. Ehhez a sírcsinaláshoz a legsúlyosbb ásovágások itt történnek nálunk Makó piacán, Just Gyula nagyjelentőségű vasárnapi beszámolóján.

Egy középiskolát végzett tanuló a délutáni órákra irodát keres.

Cím a kiadóhivatalban. ☺

A vasárnapi ünnep.

A nemzet vezérei Makón.

Nemasak városunk polgársága készül vasárnapi nagy ünnepünkre, hanem az ország minden részéből tömegesen jönnek a jelentések arról, hogy Makóváros falai között dobban meg vasárnap délelőtt az igazi magyar nemzet becsületelkiismerete.

Az ország minden vidékéről a nemzet legjobbjai adnak itt vasárnap találkozókat, hogy egy szívvel lélekkel az egész világba elhallható tiltakozást kiáltanak oda a Tisza-féle gonosz, vad erőszaknak, mely már is lerombozta a nemzet alkotmányát s végső csapat készült tenni minden még meglevő erkölcsi és anyagi javaink ellen.

Vasárnap az egész nemzet együtt lesz Makóváros főterén. Nemcsak egyesek, hanem nagyszámú küldöttségek jönnek városunkba Justh Gyula beszámolójára.

Mint legújabb értesítenek, Apátfalváról 30 tagu, Földeákról 25 tagu, Battonyáról 40 tagu, Leléről 10 tagu, Kövegyről 6 tagu, Szegedről 30 tagu, Aradról 30 tagu, Orosházáról 25 tagu, Hódmezővásárhelyről 35 tagu küldöttség érkezését jelentették be a rendezőségnek.

Az egyesült függetlenségi pártnak 35-40 tagja jó le a beszámolóra. Az Andrassy-párt, szociáldemokrata-párt s a néppárt is számos taggal lesz képviselve. A mint ezekből is látszik, olyan ünnep készül most városunkban, a mely nemcsak az egész országra, hanem a résztvevők s azok nyilatkozásai jelentőségénél fogva az egész világra szól.

A szerb — albán háború.

A szerbek akciója. — Monasztir veszedelme. — A dibrai csata. — Albán — török szövetség. — A szerbek győznek.

A szerbek akciója.

Római mértékadó diplomáciai körökben a szerb albán határon a helyzetet komolynak, de nem veszedelmesnek ítélik. A Neue Freie Presse szerint Szerbia az Albánia rendjének főtartásán elsősorban működő hatalmak különös kívánságaira a legnagyobb mértékben tekintettel lesz, mert az ország belső viszonyai a legnagyobb elővigyázatot támasztják a belgrádi kormánynak. Egész biztosra lehet venni, hogy a szerb kormány a katonai akciókat a lázadásnak az ország határain belül való leverésével befejezettnek fogja tekinteni és a nagyhatalmakra fogja bízni Albániában a rend helyreállítását. A míg Szerbia arra szorítkozik, hogy a betörőbandákat visszaverje és az ország határát biztosítsa, ez ellen senkinek sem lesz kifogása. Rómában különben meg vannak győződve róla, hogy Szerbia a határt nem fogja átlépni és kerülni fog nemzetközi bonyodalmakat.

Monasztir veszedelme.

Monasztir helyzete válságos. A főllármázott lakosság rémülten menekül a városból az ó-szerb területre és Szalonikiba. A monasztiri rendőrség tehetetlen a pánikkal szemben.

Hír szerint a monasztiri helyőrség kivonult csapatai között és az albánok között nagy csata folyik Monasztir környékén.

A dibrai csata.

Dibrából háromszáz szerb hadifoglyot hoztak Valónába. Dibra környékén hősi harc folyt, amelyben az albán nők is részt vettek baltával fölfegyverkezve. A szerbek vesztesége Dibránál ezer kétszáz halott volt.

Albán-török szövetség.

A reggeli lapok jelentése szerint Esszad basa az új-törökökkel egyetértésben tervet dolgoz ki, a görögök és a szerbek egyszerre való megtámadására, hogy elvegye tőlük azokat a területeket, amelyek az új-törökök szerint Albániához tartoznak.

A szerbek győznek.

Hivatalos katonai helyről származó jelentések szerint a szerb csapatok ellenakciója eredményes jár, jóllehet eddig az expedíciós hadtest legnagyobb része még nem avatkozott bele a küzdelembe. A Monasztirból, Üszküből és Prisztinából koncentrált legénységnek a határvédő csapatokkal együttesen sikerült leverni a Mavrovónál és Galicniknél álló albánokat. Az albánoknak e hegyeket rendkívüli veszteséggel el kellett hagyniok.

Okridanál vasárnap reggel óta véres harc folyik. Okrida most az albánok kezében van és körülbelül kétezer albán és bolgár komitációs védelmezi. A harc rendkívül véres, mert senkinek sem adnak kegyelmet. A Piemont szerint ezer albánt öltek meg.

A belgrádi lapok szerint Prizrendtől délre is véres harc folyik. Elkecsereket csata volt tegnap a Ljuma Kulánál. Az albánok, akik tulnyomó számban voltak, visszaverték a szerbeket és két gép fegyvert, valamint egy tábori ágyút zsákmányoltak. Hír szerint nagy albán csapatok vannak utban vannak Prizrend felé. Gyakoriánál is élénken folyik a harc. A hadügyminisztérium annak a nézetnek ad kifejezést, hogy a határterületen a főkelés fordulat előtt áll és az albánok támadást már a legközelebbi órákban le fogják verni.

A csanádmezei községek fogyasztási adóinak bérbeadása.

A makói pénzügyigazgatásnál lesz az árlejtés.

A csanádmezei községek fogyasztási adóberleteire most teszi közzé hirdetését a makói pénzügyigazgatóság. Egyelőre a mezőkovácsvásárházai járás hat községének adóberletére hirdetett árlejtést, mely a jövő hónap közepe táján lesz.

A bérleti összegek jobbára ugyanazok mint eddig voltak. Ugylátszik a kincstár is tudja, hogy szűk világ jár.

Az egyes községek bérleteit következő árákban hirdette meg a pénzügyigazgatóság.

Nagybánhegyes községben három évre évenként 1711 korona 08 fillérért.

Mezőkovácsvásárház községben évenként 5115 korona 36 fillérért szintén három évre.

Református Kovácsvásárház községben évenként 1098 korona 42 fillérért 1914, 1915, 1916. évekre. Kunágota községben 1914-15. és 16. évekre évenként 3531 korona 14 fillérért.

Magyarbánhegyes községben a jövő évtől kezdődőleg 1916-ig bezárolag évi 3230 korona 51 fillérért.

Végül Csanádapáca községben szintén három évre 4146 korona 56 fillérből van megállapítva a bérleti összeg.

A nyilvános árlejtés a makói pénzügyigazgatóság helyiségeiben október hó 16-án délelőtt 9 órakor fog megtartani Csanádapáca, Reformátuskovácsvásárház és Mezőkovácsvásárház községekre nézve.

Mig Nagybánhegyes Kunágota és Magyarbánhegyes községek fogyasztási adóberleteit október hó 17-én délelőtt a makói pénzügyigazgatóság helyiségeiben, fogják árlejtés alá bocsájtani.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár október 1 Szerda Róm kath. Remig h. v. Protestáns Remig Gőr. kel. szeptember 16. Nap kel 5 óra 51perkor, nyugszik 5 óra 46 perkor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai jelentése szerint a következő időjárás várható. Száraz és nappal enyhe idő várható. Sürgönyprognózis: száraz enyhe. Déli hőmérséklet: 16-4 C.

— A vasárnapi beszámoló. Makó város népe nemcsak külsőleg fogadja őszinte szeretettel s ragaszkodással Justh Gyulát vasárnapi ideérkezésekor, hanem külsőleg is fényessé, impozánsá igyekszik tenni ezt a fogadást, 80 fehérruhás lányka jelentkezett eddig, a kik szintén részt akarnak venni a Justh Gyula ünnepelésében. A kik megjelentek akarnak, aláírási ivaik vannak e célra Csala Jánosné és Csala Istvánné Aradi utcai lakásán és Labdás Ferenc régi katolikus templom mellett levő lakásán. A jelentkező leányok diszes szalaggal övezve fognak megjelenni Justh fogadásánál.

— Még nem kövezik a Szegedi-utcat. Ismeretes dolog, hogy a miniszter hozzájárult úgy az aradi — mint a Szegedi-utca kikövezéséhez annak a 21 ezer korona évi főtartási díjnak egy évi befizetése elenében, mibe e két utnak évi költsége eddig a városnak került. Az Aradi-utca kikövezésének már nincs semmi akadálya, ezért a város legutóbbi közgyűléséből kifolyólag megsürgette a Szegedi-utca külső szakaszának kikövezését is. Makóváros megkeresésére ma jött meg az államépítészeti hivatal válasza, a mely szerint a Szegedi-utca kikövezését az általános pénzügyi helyzetre való tekintettel arra az időre tartja fenn, mikor az Aradi-utca munkálatai befejezést nyernek.

— Az izraeliták újéve. Az izraeliták, kiknek időszámítása a világ teremtésével veszi kezdetét, csütörtökön és pénteken ünneplik az újévet, vagyis a holnapi estével köszönt be az izraelitáknak 5674-ik új esztendeje. Ez tulajdonképpen az izraelitáknak egyik legnagyobb ünnepe, mikor mindkét napon a délelőtti már a kora reggeli

órától kezdve ájtatosság között a templomban töltik. A csütörtöki ünnepi istentisztelet keretében, d. e. 9 órakor Kecskeméti Armin dr. főrabbi tart hitsszónoklatot.

Biciklisták összeütközése. Nagy Pál kovácssegéd és Hévézi Pál szabósegéd tegnap délelőtt hazafelé karikáztak biciklijükön. Az Olthon kávéház táján a két biciklista egymásnak szaladt és mindketten kiestek a nyeregből. Komolyabb baja egyiknek sem esett, jelentéktelen zúzódásokat szenvedtek, jól összeszidták egymást majd kerékpárjukra kaptak s tova karikáztak.

Szélszaladt a gazda nyája. Hatvanöt juhból áló nyáj elkóborlását jelentették ma a rendőrségen. Aki tud róla jelentse a rendőrségen.

Ez már aztán baj. A Madarász utcában borbélymesterkedett Szalmán Mátyás. Szorgalmasan verte a hebot s fente a beretvát. A szorgalmas mestert csúnyán megrézték inasa Gergulov Mátyás. A virgonc inas megszökött s ellopja gazdája összes szerszámain, 7 beretvát és 2 hajnyíró gépet. A szegény mester reggel vette észre a lopást, midőn már beszappanozott valakit, de beretva hiányában nem tudta megberetválni. A szökevény tanonc ellen feljelentést tett a rendőrségen s most körözik. Ha előkerül lesz dolga a fenőszijnak, annyi bizonyos.

A legseniálisabb detektív Makón. Páratlanul ügyes bűnügy izgalmas szárait, mesés figyességgel bogozza ki, a legzeniálisabb detektív, kinek pusztán névenemlése ijedten rezzennek össze a bán sőtét alakjai. Szenzációs bűnügyet itt Makón a közönség szemé láttára fog kinyomozni Nick Winter a híres amerikai detektív drámában, mely legközelebb szombaton kerül bemutatásra ez Urániában. A nagyszerű detektív dráma előkészületei miatt szerdán és csütörtökön nem lesz előadás csak szombaton és vasárnap a szokott időben.

Anyakönyvi hírek. Házasságra jelentkeztek: Szabó Imre Biró Juliannával. Elhaltak: Gera Viktória 4 éves, Baros Julianna 11 hónapos, Kis János 66 éves, Fodor Sándor 5 hónapos korában.

Legfinomabb, elszakíthatatlan francia „Mim“ férfi gumi óvszer 1 tucat 2 korona 50 fillér, 2 tucat 4 korona 50 fillér, 3 tucat 6 korona. Portó 30 fillér.
„Hez“, Budapest, VIII. Köfaragó-utca 7. Diszkrét szétküldés.

Csütörtökön nagy

tombola - estély

a „Korona“ kávéházban.

Purcsi Károly

zenekara hangversenyez.

Már megérkezett

mütrágya félek

kaphatók 16 és 18 százalékos

Diós Imrénél

Vásárhelyi-utca 15. sz. alatt.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(191)

34. fejezet.

Kellemetlen látogatók.

— Neveletlen, gondolta magában a kapitány.

— Azért jöttünk, hebegte az öreg tábornok zavartan, hogy... izé... Bocsánat meg kell kérdeznem, Brandenburg Rudolf gróf urhoz van szerencsém?

— Ja, ja, igen, az vagyok! Tetszik?

Ilosvay gróf a rendőrkapitányra nézett.

— Mintha nem ez az ur járt volna nálam, sugta a kapitánynak.

— Tessék csak megkérdezni, feltele a rendőr.

— Bocsánat, gróf urnak tetszett tegnap palotámban járni? kérdezte a tábornok fokozott zavarral.

— Ho? A... izé... palotában... Ilosvay gróf? ... Nincs szerencsém, nem voltam, nem járok szegény gróf urakhoz... Tervedni tetszik...

A tábornok elpirult.

— Milyen orozatlan egy fickó az a német gróf? gondolta magában.

Szegénynek nevezi a magyar grófokat!

— Fennhangon azonban nem tett semmi megjegyzést.

— Csakugyan tévedtünk, szólt a tábornok, engedelmet.

Másik Brandenburg gróf is lakhatik Budapesten.

— M j d kinyomozzuk.

— Nincs több Brandenburg gróf csak én.

Utolsó férfi ivadék, utolsó Brandenburg vagyok.

— Akkor valaki visszaélt a gróf ur nevével.

— Lehet, nagyon lehet... Á... izé... Magyarországon sok a betyár, csaló, cigány! Tessék nyomozni, fizetem a rendőroket én is.

Igen, fizetem.

— A rendőrkapitány vállát vonogatta.

— Tehát nem ez az ur járt excellentiádaál? kérdezte a tábornoktól.

— Most már határozottan állíthatom, hogy nem az volt.

— Akkor menjünk innen, mert én nem tudom szólnékül a Brandenburg gróf sértő megjegyzéseit.

Ez az ur, egy közönséges neveletlen bárdolatlan fajankó!

— Wass sagt er? kérdezte Szappanos németül és haragos tekintettel.

A rendőrkapitány zavarba jött.

— Nem szóliam semmit, mondá színelit udvariassággal, tévedtünk, bocsánatot kérünk, másutt kell nyomozni.

Halkan pedig így szólt a tábornoknak:

— Miféle gyilkos szemeket mereszt reánk!

— Nagyon elkényeztethették a hazájában, hogy maradt volna ott mindörökké!

Ilosvay gróf és a rendőrkapitány távoztak!

Köszöntésüket Szappanos közböbös fejbizccentéssel viszonzta.

Ugy tett, mintha a tábornok és kísérete, a rendőri közeg, előtte igen kis semmik lettek volna.

— Alig voltak kint a kapun, Szappanos felugrott a pamlagról és szíve mélyéből kacagni kezdett.

— Még a hasát is fogta, úgy nevetett.

Korbay előbujt a titkos szobából.

(Folyt. köv.)

Földeladás. Közel a városhoz a lelei ut

mellett tizennégy kis hold

prima föld eladó.

Czím a kiadóhivatalban megtudható.

Asztalosstanoncz

fizetéssel felvétetik.

Farkas Hermann

műasztalosnál Vásárhelyi u. 2. sz. a

Kiscsillag-u. 35. ujszám

a ház és a tárnokban

1 parcella föld szabadkézből eladó

és azonnal birtokba vehető. Értekezni lehet Arany János-utca 75. ujszám alatt.

Makói Uránia színház.

Szombaton október 4-én este 9 órakor másoron:

Démonius

Nagy detektív történet

Nick Winterrel

a főszerepben.

Pathé Journal legújabb

Móric Copfja kacagtató.

Nyomorfi ur nyarai.

Komikus.

Helyárak: Pályayülés 1 korona, Pánoly 6 személyre 6 korona.

I. hely 80 fillér. II. hely 60 fillér. III. hely 20 fillér. 10 éven aluli gyermekek helyárak felét fizetik.

Tisztelettel:

az igazgatóság.

Ház eladás.

A Megye-ház-utca 17. számú

házam eladó, esetleg október hó 1-től hasznbérbe kiadó. B Papp Antal vendéglős.

Gummi óvszerek

a legbiztosabb vegytiszta francia, angol és amerikai gyártmányú különlegességek

Gummi hógyag 12 drb finom minta, kisebb 2 korona a. 12 drb legf. vékony es nyulékony minden drb saját védj. ellátva 5 6 kor. NEVERRIP eredeti védjeggyel 12 drb 6 korona.

„OLLA“ különlegességek urak részére. (Condom) Roulé-nak is nevezik.

Prima minőség tucatja 4 kor. Extrafinom minőség tucatja 6 kor. Supertinom minőség tucatja 8 korona.

Mintagyűjtemény célszerű összeállításban 12 drb 4 K, 25 drb 8 K. SERVOTÓ angol acélrugóval, drbja 4, 6 és 10 korona.

SUSPENSOR (heretartó) drbja 50 fill., 1 kor., 1 kor. 60 fill. és 2 kor.

DIANAÖV (havibaj ellen) 6 drb betéttel, drbja 5 és 7 korona.

IRRIGATOR feliesen folszerelve 3 kor. 60 fill., 4 és 5 kor.

UTERUS SPRAY női különlegesség 10 korona.

Persanium octusiv (orvosi rendelésre) 5 koronától 15 koronáig.

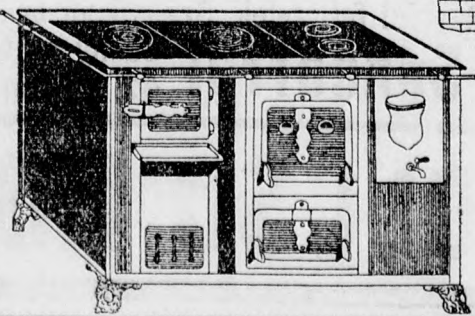
Teljes szavatosság. A nem megfelelők kicserélése.

CSINLAG DROGÉRIA MAKO, FÖTÉR.

Gudlin Mátyás

épület és műlakatos

Makó, Megyeház-utca 34. szám.

A jelenkor legjobb, legolcsóbb és legerősebb új rendszerű takaréktűzhelyeit készíti és raktáron tartja. Kisebb és nagyobb háztartási takaréktűzhelyeket, ugyszintén kéménytoldót, üstkatlant, dobkályhát minden alakban és kivitelben a legolcsóbb árban készít.

Értesítés. A jó gyümölcsstermés kilátása folytán teljesen tiszta szeszmentes barack és szilva pálinkákat 2 K., 2-20 K., 2-40 K. árban bocsátom forgalomba. IRITZ SÁMUEL özv. cég. A valódiságért a cég felelősséget vállal.

NAPONTA

friss must kapható

IRITZ SÁMUEL ÖZV. CÉGNÉL.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szives tudomására hozni, hogy az eddig raktáron tartott elsőrendű kőbányai király és barát malátasörün kívül, újabban bevezettem a kőbányai világhírű

SZENT ISTVÁN DUPLA MALÁTA SÖRT, amely kitűnő minősége folytán számos tanárok és orvosok által ajánlva van gyógykezelésre is.

IRITZ SÁMUEL ÖZV. CÉG

Kőbányai Polgári Serfűzde Részvény-Társaság főraktárosa.

ZIETLER RUDOLF ÉS TSAI GŐZMALOM ES JÉGGYÁR R. T. MAKÓ.

Köztudomású, hogy tavaly a kolera a folyamvizével terjedt, mert a piszkos vízben a bacilusok vigan tenyésznek, mégis van még manapság is ember, a ki folyóvizből nyert jeget használ, holott életével játszik, vegyen mindenki csak

MŰJEGET

melyet kristálytisza ártézi vízből készítettünk. — Vevőink kényelmére a jeget naponta reggel legalább 6 kiló vételnél házhoz szállítunk és egy ilyen feltábla jég ára csak 25 fillér. Nagyobb vételnél megfelelő rekedmény.

TELEFON-SZÁM 36.

TELEFON-SZÁM 36.

Kiadó hagymaföld

olcsó árban és kedvező fizetési feltételek. Szabadgyökérnek olcsóbb árban. **Joó Sándorral** Szunyog-utca 42. ujszám a. Értekezni lehet

JÓ ÉS OLCSÓ BOR

ÉRTESÍTÉS.

Saját termésű fehér és sziller xx xx xx xx xx

HOMOKI BORT,

ugyszintén saját főzésű

TÜRKÖLY és **SZILVA** pálinkát, édes italokat és erős **RUMOT** teához literenként kimérve, házhoz szállítva olcsóért árusítom. **BARANYAI JÁNOS,** Szegedi-utca.

Uj üzlet megnyitás!

Van szerencsém a n. é. vevőközönség becses tudomására adni, hogy Makón a Lonovics-sugaraton saját házamban fiam, **Joó Antal** vezetésével a mai kor igényeinek megfelelő

fűszer- és vegyeskereskedést

nyitottam, ahol állandóan raktáron tartok mindennemű fűszer-árut, u. m.: cukrot, kávét, borsót, lencsét, valamint csemegét, déligyümölcsöt, ugyszintén az összes háztartási cikkeket, melyeket mindenkor a legolcsóbb áron bocsájtok tisztelt vevőim rendelkezésére. Naponta friss pörkölt kávé és denaturált szesz kapható! Mindennemű gyümölcs állandóan kapható. Szives pártfogást kér

Id. Joó Antal.

Őszi és téli divat ujdonságok!

Női és leányka kosztümök, színes raglánok, plüsch- és bársony kabátok, pongyolák, aljak, bluzok, selyem, glott és lüster alsók, leány és női fehérműk minden igényt kielégítő választékban raktárra érkeztek.

Eredeti párisi női kalapok.

Alakításokat jutányosan vállalunk.

Gyászcikkekben óriási választék!

Pártos E. és Társa

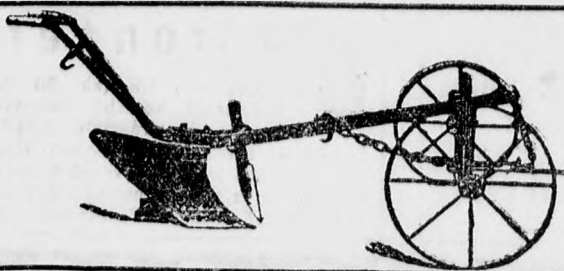
nagy női felöltők áruházában MAKÓN, Főtér Otthon-kávéház mellett.

kisebb és nagyobb mértékben

KEDVEZŐ ÁRBAN

!! IRITZ SÁMUEL özv. cégnél kapható !!

Nyomatott a „Makói Független Ujság” vilanyerőre berendezett műintézetében Makón.

Valódi tüköracél
ekék főraktára :
Glück Samu
cégnél MAKÓN.

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel értesítem a vásárló közönséget, hogy a Tamás Mihály urtól átvett árukat teljesen kiárusítottam és helyette a legszebb és legdivatásabb árukat szereztem be, amelyek a legkényesebb ízléseket is kielégítik. Már megérkeztek a legújabb bel- és külföldi kosztüm- és pongyolakelmék, valódi lion ruha és bluzselymek, eredeti creasz és rumburgi vásznak, szepességi terítékek, schiffonok és vásznakat csakis a legelsőbbrendű gyártmányokat tartom. Állandóan nagy választék paplan, ágyterítők, posztó- és csipkefüggönyök, valamint nyírott és spargaszőnyegek és a felsoroltakon kívül még nagyon sok újdonság érkezett, melyet a legolcsóbban bocsájtok a t. vevőközönség rendelkezésére. Szíves látogatásukat kérve, vagyok

teljes tisztelettel Tamás Mihály utóda

VERMES MIKSA, (lud-piac).

Lelkiismeretes kiszolgálás! Szolid szabott árak!

Skopál Ödön

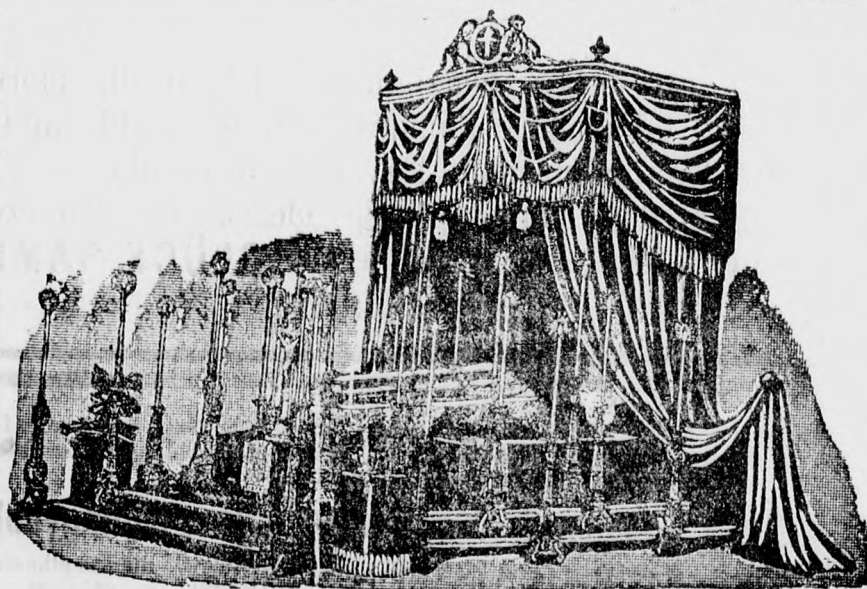
üveg- és porcellánkereskedő Makó, Fötér
(Böhm ház.)

Megérkeztek a legújabb villamos csillárok, asztali-, fali-, függő petróleumlámpák, étkező-, kávé- és teáskészletek, mosdókészletek, alpacka- és diszmuáruk, valamint egyéb itt fel nem sorolt áruk, melyeket elismert olcsó áron árusítok.

Lakodalmi ajándékok eddig nem létezett választékában olcsón.

Saját érdekében áll mindenkinek, hogy olcsó áruimról

o o o meggyőződést szerezzen. o o o

Kész szemfedők, halotti köntösök és sirkoszoru szallagok stb. Tölgyfa fejfák és jelző sirkeresztek. Sirkoszoruk érc-, élő- és művirágokból 70 fillértől kezdve.

Diszgyászokcsijaimat és délszaki növénydiszítést teljesen díjtalanul bocsátom a nagyérdemű gyászoló közönség rendelkezésére, ugyszintén ravatalozást is díjtalanul végzem.

Célom az, hogy a nagyérdemű közönséget meggyőzzem üzletem szakszerű és a legszolidabb alapon való vezetéséről és ezáltal a nagyérdemű gyászoló közönség teljes bizalmát mindenkorra megnyerjem.

Magamat a n. é. közönség nagybecsű pártfogásába és jóindulatába ajánlva, vagyok kiváló tisztelettel

Temetések felvétele éjjel Andrassy-u. 4. sz. (ev. ref. ó-templom mellett.)

Horváth Nándor
disztemetést rendező intézete.

ÜZLET ÁTNEVEZÉS.

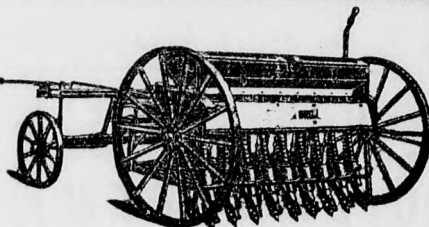
Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy
szabó üzletünket

a Makói Takarékpénztár épületéből a zöldpiacra (Endrei Márton üzlete mellé) helyeztük át hol raktáron tartunk bel- és külföldi szöveteket nagy választékban, SAJÁT KÉSZÍTÉSŰ kész férfi és gyermekruhákat. Külön mértékosztály magyar és német szabóságra.

Vevőinket szolid és pontos kiszolgálásról biztosítjuk. Teljes tisztelettel

Faludy Imréné és társa
férfi szabó.

FIGYELEM!

Van szerencsém a t. gazdaközönség b. tudomására hozni, hogy a legújabb gazdasági gépekkel kibővítettem. Az őszi szántáshoz 1 teljes waggonrakomány hírneves Bächer-féle tüköracél kormányal ellátott (mindenféle nagyságban) ekét szereztem be, ezen ekék kiválósága abban rejlik, hogy bármilyen nedves földben is nem ragadnak és igen csekély vonóerőt igényelnek, bárkinék is próbaszántásra rendelkezésére bocsájtom. Továbbá raktáron tartok mindennemű fogas és láncos boronákat, saját találmányú és szabadalmazott vesszőutánzatú vaspálcás boronákat, mely kitűnően bevált és nagy keresletnek örvend, már most megrendelhetők, 6-8 és több vasu kultivátorokat, tárcsás boronákat, szecsavágó, répvágó, kukoricamorzsolókat. Továbbá raktáron megérkeztek a világhírű Melichár féle Unikum Drill sorvető Imperator műtrágya és magvető gépek, melyek miután sorba vetnek és sorba trágyáznak utólrétegetlen tökéletességüknek fogva igen nagy keresletnek örvendenek. Továbbá nagy ujjongság a már kipróbált Johnston féle kukoricaszár aratógép, ennek előnyös és könnyű munkaképességét és kezelését bármikor raktáron bemutatom. Végül mindennemű gépek azonnali javítását a legszolidabb árban és jóállás mellett elállalok. Autogén hegesztőmmel módomban áll bármilyen nagyobb alkatrészt meg- Számos javított és használt velőgép olcsón kapható. A t. gazdaközönség további becses pártfogását kérve, tisztelettel:

LIPTÁKBÉLA
Telefonszám 126.

mezőgazdasági gépraktára és javító műhelye, MAKÓ,
Szent János-tér 20. ujszám. Saját ház.

Kérem hirdetésemet átolvasni!

HORVÁTH NÁNDOR Makó város és vidéke
disztemetést rendező intézete
Makón, Szegedi-utca 1. szám. (Glück-féle házban.)

Rendez temetéseket a legegyszerűbbtől a legdiszesebb pompa-diszosztályig pontos és megbízhatókegyelettéljes kiszolgálással.

Hullaszállítást és exhumálást bárhonnán bárhová pontosan és a legszolidabb árak mellett eszközölöm.

Nagy választékban tartok raktáron különféle színezésű érc, tölgy, brillantin, köves, nikkell, selyem, bársony és selymezett brokáttal átvont, valamint minden színezett festésű fakoporsókat.

Menyasszonyi bútorok

olcsó és jó kivitelben kaphatók

ALEXI JÓZSEF

asztalos üzletében (régi sűrűház),
Teitsch Adolf gőzmalmával szemben.

MEGRENDÉLESEKET
a legújabb minták után készítek.

BOLTBERENDEZÉSEKET
a legjutányosabb árak mellett.
Jó kivitel és pontos kiszolgálás.

Tisztelettel
Alexi József épület és bútor
asztalos.

Hirdetéseket
felvesz a kiadóhivatal.

POÓR ENDRE
gyógyszerésznél kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer, szeplő, májfolt, arc- és kézvrösség és mindenféle bőrtisztításiánság ellen.

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfijító szer.

Árak: Vilma krém 1 korona, Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfijító 1 korona

Ezen piperezerek több kiállításán érmeikkel lettek kitüntetve.

Polgári bál. Folyó évi október 5-én, vasárnap este a Sirkert-u. bormérő helyiségben

szüreti bálát rendezek,

melyre tisztelettel kérem az érdeklődők látogatását.
Belépődíj: Férfiaknak 60 fillér, Nőknek 40 fillér.

Dégi János.

CZIGANYPRIMAS

„Király Ernő mulat“
ez a címe a legújabb rendkívül sikerült humoros dupla gramofon hanglemezeknek, azonkívül „Sokszor úgy szeretnék sirni“, „Futóbolond“, „Temetés volt a faluban“ stb. Darabja 2.50 fillér. E hanglemezek eredeti felvételben kizárólag egyedül 0-0 0-0 csakis 0-0 0-0

Wagner HANGSZER-KIRÁLY-nál kaphatók. — Budapest, József-körút 15. a. Alig használt nagy dupla hanglemezek óriási választékban darabja csak 60 fill. Legolcsóbban javít! — Lemez

sere ingyen! — Kérjen nagy fényképes árjegyzéket

Óvás! Figyelem a Wagner névre és 15. házszámra

Üveges és nyitott kocsik fehér és fekete, megfelelő behuzatokkal és mindenemű ravatalozás díjtalanul.

Folyton a legújabb ujdonságok!

Első nagylaki tejesarnok teljes felszerelése eladó.

Értekezni lehet

Hábel Péter tulajdonossal
Nagylak, Városháza-u. 597.

„OLLA“

GUMMIT több mint 2000 orvos mint a legmegbízhatóbbat ajánlja.

A kirakatokban kifüggesztett OLLA-rec-lamblátskák az elő-nusító helyeket jelzik

Ára 4.6 és 8 K.
Készlet: Brauer-Zoltán, Sándor Zsigmond, Ember József gyógyszerár-
ban és Popper Gyula drogeriárállásán.

Kedvelt minőség: 1203. sz. tucatja 6 korona, 1204. sz. superfinom tucatja 8 korona.

ÉRTESETÉS. Ezuton érte-sitem a tisztelt hölgyközönséget, hogy feleségem Beesből hazaérkezett, ahol francia ruhák szabását és készítési módját tanulmányozta, miáltal abba a kellemes helyzetbe vagyok, hogy úgy az angol, mint a francia ruhákat a legújabb divat szerint felelősség mellett a következő olcsó árakon készíthetek: Kosztümöket 15 koronától. Utcai ruhákat 8 koronától. Menyasszonyi ruhákat 12 koronától. Aljakat 4 koronától. Bluzokat 2 koronától.

Tessék próbarendelést tenni!

Szíves pártfogást kér

Katona, nőtiszabó (Stenczy-ház, a városházával szemben).
Varró és tanuló lányok felvételnek.

Ügynökök minden vidéken szent-képek árusításával

napi 10 koronát kereshetnek

mellékesen. Tőke szükségtelen. Csekély biztosíték a mintakollektióért megkiván-tatik. Nők is jelentkezhetnek. Ajánlati levél cím: HÁZIIPAR MŰINTÉZET Rákosszentmihály.

8 koronáért

küldök 4 1/2 kiló (kb. 50 drb) sajtólsánál kevésbé megsérült finom enyhe virágillatú PIPERE-SZAPPANT rózsá, lilliomtej, orgora, ibolya, rezeda, jázmin és gyöngyvirágból szépen összeválogatva postautánvétellel: AUFFENBERG JÓZSEF Budapest, Rákosszentmihály.

Czipész üzlet megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Makón a Kossuth szoborral szemben a Pollák-féle házban 0-0 0-0 a mai kor igényeinek megfelelő 0-0 0-0

czipész üzletet nyitottam.

Raktáron tartok férfi, női és gyermekczipőket a legjobb és leg-szebb kivitelben, ugyszintén megrendeléseket a legegyszerűbbtől a legdivatosabb kivitelig készítek és a legmesszebbmenő igényeket is kielégítem, fájós lábakra biztos sikerrel kényelmes czi-pőket készítek a legolcsóbb árak mellett. Törekvésem oda irá-nyul, hogy a tisztelt vevőközönséget a legjobban és a legolcsóbb-ban kiszolgáljam. A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradtam tisztelettel

NAGY ELEK czipész mester.

A legjobb hírnevű Helical Premier és Alfa Kerékpárok, Hegyi gummik, lámpák, csengők és mindennemű kerékpáralkatrészek, Central Bobbin kari-kahajós és csolnakos varrógépek és mindennemű varrógép részek, Legújabb mosó, fa-csaró és mángorló gépek, Gramophonok és a leg-újabb columbia leme-zek, mindenféle rugók és hangverseny tűk leg-olcsóbban és kedvező fizetési feltételek mellett beszerezhetők **GLÜCK SAMU** cégnél Makón.

Egy 12 lóerős benzinmotor lokomobil, mely fűrés, takarmány kamara és 6-os cséplő hajtá-sára legalkalmasabb, Egy 6-os jó cséplő, Egy eredeti herecséplőgép olcsón és kedvező fizetési feltételek mellett eladó **GLÜCK SAMU** cégnél Makón.

Tévedések kikérülése végett kérem a t. közönséget, hogy a saját érdekében is címemre figyelni sziveskedjék és cégem jó hírnevét szemelőtt tartva, gyászbesetek alkalmával bevásárlás végett közvetlen hozzám fordulni.

Ma már nem szükség bizonyítani, köztudomásu dolog, hogy a **legszebb kiszolgálást adja a legnagyobb megalégedésre özv. GYURIK LAJOS-né „Örangyal“** disztemetkezési vállalata

MAKO, Kenyérpiac, (Tökey-féle házban).

Legmegbízhatóbb pontos és szolid kiszolgálás. Csanádmegye, va-lamint Makó vá-ros legdrágább eredetű, a mai modern kor követelményeinek megfelelően teljesen ujonnan be-rendezett és új árukkal beállított elsőrangú disztemetkezési vállalata. — Rendez temetéseket a legegyszerűbbtől a legdiszesebb pompadiszosztályig utólérhetetlen díszrel és olcsó árakon. — Előforduló gyászbesetekben kérem a t. közönség nagyrabecsült pártfogását.

Kiváló tisztelettel **ÖZV. GYURIK LAJOS-né.**